Redigeret af Ole Bostrup

Appelsinelektroden

Af Ole Bostrup

Det er formålet med forsøget at bestemme et mål for spændingen mellem et metal og en opløsning, der indeholder 1 mol af metallets ioner pr. liter.

Ved forsøget benyttes en usædvanlig referenceelektrode: En appelsin. Det understreger elektrodepotentialers relative natur.

appelsin: 3 bægerglas 250 mL; U-rør, ca 10 cm højt; voltmeter med stor indre resistans;

Zn, Cu og Pb i strimler ca. 2 cm \times 10 cm \times 0,5 cm; kulelektrode (buelampekul).

Kemikalier

epro-

den

»Po-

der

gt et

Bor-

edva-

nolo-

titlen

har

- Se

kek

letall-

cher

De

1994

1 M Zm (NO₃)₂; 1 M Cu (NO₃)₂; 1 M Pb (NO₃)₂; NaNO₃, mættet opløsning;

Saltbro

Fyld U-røret med opløsningen af natriumnitrat, luk åbningerne med vattotterne. Vend bunden i vejret på U-røret og kontroller, at der ikke er noget, der løber ud.

Appelsinelektrode

Appelsinen trykkes godt blød således at en del af det indre væv knuses. Skær to snit i

frugten. I det ene hul indføres kulstangen. I den andet hul indføres den ene ende af Urøret.

Elektrodepotentialer

Hæld 100 mL af hver af de tre opløsninger af hhv. zink(II) nitrat, bly(II)nitrat og kobber (II) nitrat i hvert sit bægerglas. De tilsvarende metalstrimler sættes i bægerglassene.

Stil appelsinen ved siden af det første bægerglas med den frie ende af U-røret ned i metalssaltopløsningen. Mål spændingen. Gentag forsøget med de to andre opløsninger.

Galvaniske celler

Stil bægerglasset med zink (II) nitrat ved siden af bægerglasset med bly(II)nitrat. Forbind væskerne med saltbroen. Mål spændingen. Gentag forsøget med de to andre kombinationsmuligheder.

Spørgsmål

1) Beregn emk for de tre galvaniske celler ved hjælp af de målte elektrodepotentialer. 2) Beregn emk for de tre galvaniske celler ved hjælp af standardelektrodepotentialer fra en tabel.

3) Hvilke hensyn vil man tage ved valget af en standardelektrode?

Oversigt

Elektrodepotentialer kan principielt ikke måles, men man kan måle forskelle i elektrodepotentialer.

Opbygges en celle af metalstangen M i kontakt med en opløsning, der indeholder metalioner M^{z+} ,

 $SE\|M^{z+}(aq)\|M(s)$

kan man måle den elektromotoriske kraft af denne galvaniske celle.

Standardelektroden SE har et ukendt elektrodepotential

 $e_{\rm SE}$

Den elektromotoriske kraft for et element opbygget af to

halvcellers elektrodepotential minus venstre halvcelles elektrodepotential

$$U_0 = e_{\text{højre}} - e_{\text{venstre}} = e_2 - e_1$$

eller udtrykt ved standardelektroden

$$U_0 = e_{\text{høire}} - e_{\text{SE}}$$

Hvis den fundne elektromotoriske kraft skulle vise sig at være negativ, er cellediagrammet skrevet forkert op, og det skal vendes

 $M(s) | M^{z+}(aq) | SE$

Den positive elektrode (anoden) skal altid være til højre i et cellediagram.

Litteratur

1. Shakhashiri, B.S. (red.): »Chemical Demonstrations.« Bd. 4, s 107, Univ. Wisc. 1992
2. Mills, I. mfl.: Quantities, Units and Symbols in Physical Chemistry«. Blackwell, Oxford 1993.

Flere kemiingeniøreksamensprojekter

Instituttet for Mineralindustri

Erik Bezzel – Bindersystemer til Pulversprøjtestøbning.

Henriette Hare Hansen – Zirkonia-Aluminia Komposit-Keramer.

Pia Tolstrup Jensen – Elektrokemisk Oxidionbestemmelse i Saltsmelter.

Nanna Petersen – Trykslikkerstøbning af Teknisk Keramik. Erling Ringgaard – Piezokeramiske Aktuatorer.

Ninette Tellefsen – Keramiske Overfladebelægninger fra Salt-smelter.

Janne Tranto – Alumina Based Membrane Systems.

Ph. d.-afhandling

Wang Xiandong – Høj-TC Superledere.

